

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز دو شنبه ۱۲ تیر ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب:

۱ - تصویب صورت مجلس	۳ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر بهداشتی
۲ - رد نمایندگی آقای خوئی و خروج طرح گزارش نمایندگی چند نفر از نمایندگان تبریز از دستور	۴ - تصویب استوارنامه آقای دکتر آقاییان
	۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای امیر تیمور (نایب رئیس) تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه ۶ تیر ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

نایب رئیس - آقای اردلان در صورت مجلس نظری دارید؟

اردلان - عرض بنده این است که در صورت مجلس نوشته شده است سه ساعت قبل از ظهر جلسه تشکیل می شود در صورتی که هیچوقت سه ساعت قبل از ظهر تشکیل نمی شود این را ننویسند.

نایب رئیس - دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت مجلس تصویب شد.

[۲ - رد نمایندگی آقای خوئی و خروج طرح گزارش

نمایندگی چند نفر از نمایندگان تبریز از دستور | نایب رئیس - چند نفر از آقایان اجازه خواسته اند قبل

از دستور مطالبی دارند بعرض مجلس برسانند.

جمعی از نمایندگان - دستور.

دکتر رادمنش - بنده با ورود در دستور مخالفم.

نایب رئیس - بفرمائید.

دکتر رادمنش - بنده عقیده دارم در يك چنین وضعیت

بحرانی که مملکت ما دچار پاره از مسائل هست که باید در

* عین مذاکرات مشروح چهل و دومین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

*** اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین با اجازه - آقایان: فرمند - شجاع - سلطانی - قبادیان.
غائبین بی اجازه - آقایان: ذوالفقاری - کفائی - آصف - تولیت - تیمورتاش - سیف پور - تهرانچی - خلعت بری.

مجلس شورای ملی مطرح شود (بعضی از نمایندگان - چه بحرانی؟) بیست روز است که يك موضوع بسیار مهمی در مجلس و در جلسات خصوصی و در فراکسیون ها مطرح شده است و تمام مردم ایران منتظر هستند که به بینند مجلس شورای ملی چه تصمیمی نسبت به این موضوع میگیرد و راجع به این موضوع مهم چه نتیجه میگیرد به عقیده بنده بعد از قضایای شهریور این موضوع بزرگترین قضیه است که در مقابل مردم ایران مطرح شده است و ما نباستی این موضوع را با يك طرز غیر ماهرانه انجام بدهیم و بنده عقیده ام این است که بایستی اجازه داده شود مخالفین و موافقین این طرحهایی که در این چندروزه در این کربدورهای مجلس مطرح شده است در پشت این تریبون بیان کنند و موضوع مطرح شود تا مردم ایران بدانند در چنین موقعی از طرف آقایان نمایندگان چه تصمیمی برای بهبودی اوضاع مملکت گرفته شده است .

نایب رئیس - آقایانی که با ورود در دستور موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . بطوریکه آقایان سابقه دارند باید نسبت بنمایندگی آقای خوئی اخذ رأی به عمل آید و چون پیشنهاد رأی مخفی شده است باید با مهره اخذ رأی به عمل آید . عده حاضر ۹۳ نفر .

محمد طباطبائی - طرز اخذ رأی با مهره را هم تذکر بدهید .

نایب رئیس - آقا اگر تأمل فرمائید تمام فرمایشات حضرتعالی بموقع اجرا گذارد می شود

امینی - بنده پیشنهاد کرده بودم از دستور امروز خارج شود ولی حالا که اعلام رأی شده است این پیشنهاد بنده گویا دیگر مورد نداشته باشد .

(مهره سیاه و سفید بین آقایان نمایندگان توزیع شد)

نایب رئیس - اخذ رأی شروع میشود . عده حاضر ۹۹ نفر مهره سفید علامت قبول و مهره سیاه علامت رد است برای تذکر خاطر آقایان عرض میشود .

امینی - دستور بدهید کجا مهره سفید و کجا مهره سیاه باید انداخته شود .

(اخذ رأی به عمل آمده و پس از شمارش

۸۹ مهره نفتیشیه شماره شد)

طوسی - يك مهره سیاه و يك مهره سفید انداخته بودند در ظرف مهره نفتیشیه یکی را بنده انداختم در کیسه و یکی دیگر ماند آن را هم بفرمائید در کیسه انداخته شود

نایب رئیس - آن مهره ها تأییری در تعداد مهره نفتیشیه ندارد

(مهره های سفید و سیاه شمار شد و نتیجه بقرار ذیل حاصل گردید)

مهره سفید ۴۸ مهره سیاه ۴۸

نایب رئیس - اگر اجازه میفرمائید باید رأی تجدید شود . آقای دکتر طاهری فرمایشی دارید؟

دکتر طاهری - اولاً رأی که باید در مجلس داده شود و مناط اکثریت است آن رأی مثبت است و آن باید نصف بعلاوه يك عده حاضر در مجلس باشد (بعضی از نمایندگان - شرکت کنندگان) در مجلس ممتنع در حکم مخالف است و وقتی که مقام ریاست اعلام کردند که عده حاضر ۹۹ نفر است باید اقلاً پنجاه نفر رأی مثبت بدهند تا تصویب شود اگر چنانچه نرسید بآن عده تصویب نشده است این چیزی نیست که تردید داشته باشد برای این که عده حاضر در مجلس که اعلام می شود برای همین است و باید نصف بعلاوه يك عده ای که در مجلس حاضر است رأی مثبت بدهند و این چیزی نیست که تردید داشته باشد

نایب رئیس - آقای امینی

امینی - این که بنده تذکر دادم بفرمائید کجا مهره سفید و کجا مهره سیاه بیندازند مخصوصاً این تذکر بنده متوجه آقایانی بود که تازه به مجلس آمده اند اگر ملاحظه فرموده باشید در ابتدای مجلس هم که رأی مخفی گرفته شد بهزار اشتباه بر خوردیم و حالا هم آقایانیکه تازه تشریف آورده اند نمیدانند و بطور مسلم اشتباه شده است خاصه این که

اختلاف بین مهره نفتیشیه و مهره سفید و سیاه هم بجدی زیاد بود که کاملاً معلوم است اشتباه شده است و بنده تقاضا دارم که دستور بفرمائید استثنائاً تجدید رأی شود . تا این اشکال حل شود .

نایب رئیس - آقای دکتر طاهری توجه بفرمائید . عده رأی بطوریکه آقایان منشیها شمر دند و بعرض مجلس رسید ۴۸ مهره سفید و ۴۸ مهره سیاه بود و هر دو مساوی است بنابراین بنظر بنده باید تجدید رأی شود . آقای دشتی .

دشتی - بنظر بنده ما در درجه اول باید تابع نظامات و مقررات باشیم نه تابع میل خود میل خود من این بود که اعتبارنامه آقای خوئی تصویب شود و خود بنده هم رأی مثبت دادم و به رفقا هم گفتم که رأی مثبت بدهند و علاقه مند هم بودم که تصویب شود ولی حق با حرفی است که آقای دکتر طاهری فرمودند باید نصف بعلاوه يك رأی مثبت بدهند تا يك چیزی تصویب شود اعراضاً لایحه باعتبارنامه بآخر چیزی باشد اگر نصف بعلاوه يك رأی مثبت ندادند رد است و ما نباید هر روز در وسط يك کاری نظامنامه را از نظر دور بداریم و باید حتی الامکان اطاعت از قوانین داشته باشیم .

نایب رئیس - بالاخره نظر جنابعالی این است که رد شده است؟ (دشتی - بلی) آقای دکتر شفق

دکتر شفق - اولاً خودتان اعلام فرمودید که طرفین یعنی مهره سیاه و سفید مساوی است در چنین موقعی تجدید مطلوب است یکی هم این که اگر اشخاصی در این مورد تشخیص دادند که بی طرف باشند و رأی ندهند قطعاً و از این دودسته نبوده اند و برای اینکه قضیه روشن شود بنده پیشنهاد میکنم تجدید شود و ما هم با وجدان آرام رأی بدهیم و بنظر بنده اینجا اشتباه شده است و آنها موضوع اعتبارنامه یک نفر نیست

نایب رئیس - آقای دکتر معظمی .

دکتر معظمی - ماده نظامنامه صراحت دارد که تشخیص و اعلام اکثریت با رئیس مجلس است و رئیس مجلس هم اعلام کردند که باید تجدید شود این يك اصل و يك نکته دیگر را هم خواستم عرض کنم این است که در موقعی که اعلام رأی

فرمودند معلوم نبود چند نفر در مجلس بودند این هم يك قسمت قسمت دیگر این که مهره های نفتیشیه با عده آراء مساوی نیست و اختلاف دارد اینهم باید معلوم شود بنا بر این بنظر بنده باید تجدید رأی شود .

نایب رئیس - اگر آقایان موافقت بفرمایند چند دقیقه تنفس داده شود؟

بهبهانی - اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس - بفرمائید .

بهبهانی - ترتیب تفسیر نظامنامه و بحث در اجرای آن برای بعضی موارد است ولی در این جا نظامنامه صریحاً میگوید تصویب مجلس به رأی حاضرین است بنا نصف بعلاوه يك یا زیادتر یعنی اگر بقدر نصف بعلاوه يك نشد مردود است اعم از این که لوایح باشد یا امر دیگری باید اکثریت مجلس یعنی اقلاً نصف بعلاوه يك رأی مثبت بدهد تا تصویب شود اگر اینطور نشد رد شده است و این را دیگر نمیشود تعبیر دیگری کرد سابقه و عمل مجلس هم این را تأیید میکند حالا آقای خوئی آدم خوبی هستند یا این که يك عده میل دارند ایشان در مجلس باشند يك امر علیحده است و اگر نظامنامه را میخوانید رعایت کنید مطابق نظامنامه مردود است (بعضی از نمایندگان - اشتباه شده است) اگر بنا باشد اشتباه باشد رأی اختیارات دکتر میلسپو هم اشتباه شده است .

نایب رئیس - آقای طباطبائی .

محمد طباطبائی - عرض کنم بنده تصور میکنم نکته را که آقای دکتر معظمی فرمودند وجه حل قضیه است نقضی که اینکار داشت این بود که از طرف مقام ریاست باید اعلام شود که در موقع اخذ رأی عده حاضر چند نفر بود اگر اعلام شده است یا حالا اعلام شود مطلب کاملاً معلوم است و کش ندارد و صحبت هم نمیشود کرد نصف بعلاوه يك علامت اثبات است و کمتر از آن مردود است و مجال بحث و صحبت هم دیگر نیست اگر چنانچه عده حاضر در مجلس ۹۶ نفر بود حق با مقام ریاست است و باید تجدید شود ولی

اگر اینطور که میگویند ۹۹ نفر بوده است یا صد نفر بوده است ملاک اکثریت پنجاه یا پنجاه و یک رأی مثبت است و در غیر این صورت همانطور که آقای دشتی فرمودند مردود است.

نایب رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی همانطور که بعرض رسید ۹۳ نفر بود بعد رسید به ۹۹ نفر و بعد هم آقای شریعت زاده در موقع اخذ رأی وارد شدند و شرکت کردند عده صد نفر شد و آقایانی که رأی داده بودند مطابق شماره مهره های تفیشیه ۸۹ نفر بوده است ولی بعد که آراء شماره شد معلوم شد که ۹۶ نفر با مهره سیاه و سفید در رأی شرکت کرده بودند از این نود و شش نفر ۴۸ رأی سفید بود و ۴۸ رأی سیاه بنابراین مساوی است و باید تجدید شود. آقای نقابت فرمایشی دارید؟

عماد تربتی - قانون اساسی در این باب قضاوت کرده است.

نقابت - نظامنامه راجع به کیفیت اخذ رأی ساکت است فقط حواله میکند به قانون اساسی اصل هفتم قانون اساسی اینطور میگوید: در موقع شروع به مذاکرات باید اقلاً دو نکت از اعضاء مجلس حاضر باشند و هنگام تحصیل رأی سه ربع از اعضاء باید حاضر بوده و اکثریت آراء وقتی حاصل میشود که بیش از نصف حضار مجلس رأی بدهند. بطوریکه ملاحظه میفرمائید قانون اساسی تکلیف را معلوم کرده و قانون اساسی هم قابل تغییر نیست و با نظام نامه نمیشود قانون اساسی را تغییر داد قانون اساسی نصف بعلاوه یک حاضرین را ملاک میگیرد وقتی که مقام ریاست نود و نه نفر عده حاضر را معلوم کردند ۹۹ رابه دو که تقسیم کنید نصف آن اقلاً پنجاه نفر میشود وقتی که نصف بعلاوه یک هست تصویب شده است و الا مردود است.

نایب رئیس - آقای تربتی شما هم نظری دارید.

تربتی - بنده همین اصل قانون اساسی را میخواستم تذکر بدهم چون آقای نقابت تذکر دادند دیگر عرضی ندارم و بنظر بنده هم مطلب معلوم است و صحبت ندارد.

نایب رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - بنده هم هیچ تردیدی ندارم که رد شده است اگر چه میل داشتم اعتبارنامه آقای خوئی تصویب شود اگر رأی باورقه گرفته بودیم ۹۹ نفر عده حاضر بود و اوراق سفید کمتر از نصف بعلاوه یک بود چه میگردید؟ آیا آن مطلب را رد شده تلقی میگردید یا خیر؟ این جا هم همین طور است و فرق نمیکنند آن چند نفر هم که متمنع بوده اند تأثیری در این رأی نداشته چون نصف بعلاوه یک رأی مثبت ندادند مطابق نظامنامه و رویه همیشگی مجلس مردود است.

نایب رئیس - آقای اسکندری.

ایرج اسکندری - تذکری که آقای نقابت دادند بنده هم خواستم بدهم منتهی ایشان از شش یک نتیجه گرفتند خلاف آن نتیجه که بنده میخواهم بگیرم این اصل هفتم قانون اساسی که میگوید وقتی اکثریت حاصل میشود که نصف حضار رأی بدهند یعنی نصف حضاری که در جلسه حضور دارند نه اشخاصی که در خارج هستند الا آن ایشان این طور استناد کردند که باید بیش از نصف عده حضار رأی مثبت بدهند ولی متمنع کسی است که رأی نمیدهد بنابراین او بحساب نمی آید و در حقیقت او وارد عمل نشده است شما نمیتوانید کسی را که وارد عمل نشده است وارد عمل بدانید.

دشتی - چهل سال است این طور که بنده عرض کردم عمل میشود.

نایب رئیس - آقای شریعت زاده.

شریعت زاده - این مطلب یکی از مطالب اصولی است و باید خیلی نمایندگان ملت در آن دقت کنند. بنده خودم تا وقتی که آقای نقابت این اصل را نخوانده بودند معتقدم بودم که رد شده است و با نظر کسانی که عقیده داشتند رد شده است موافق بودم ولی مازبانمان زبان فارسی است زبان ملی ما فارسی است نص قانون اساسی نشان میدهد که نصف باضافه یک حضار باید شرکت در رأی بکنند از نظر قواعد و اصول رأی یا مثبت است یا منفی این دو طرف اسمش رأی است کسانی که رأی نمیدهند و شرکت در رأی نمیکنند آنها

لا ادری هستند یعنی از نظر این که اطلاعات کافی راجع به موضوع ندارند نمیتوانند رأی مثبت یا منفی بدهند باین جهت شرکت در رأی نمیکنند و این یک مطلب نظری است و باید حل شود.

طباطبائی - این نظر ندارد رد شده است.

نایب رئیس - متأسفانه آقای خوئی اکثریت حاصل نکردند پیشنهادی از طرف عده از آقایان رسیده است که قرائت میشود: پیشنهاد مینمایم پس از اخذ رأی در باره آقای خوئی باقی گزارش های تبریز از دستور خارج شود - امینی

نایب رئیس - آقای امینی

امینی - در این قسمت توضیحی ندارم فقط خواستم عرض کنم که نسبت به پرونده تبریز عده از آقایان روشن نیستند بهمان دلیل که امتناع کردند از رأی دادن خوبست که از دستور امروز خارج شود (صحیح است) که به بینیم این قضاوتی که میکنند صحیح است یا نه

نایب رئیس - آقایانیکه با پیشنهاد آقای امینی موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

۳ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر بهداری

نایب رئیس - آقای وزیر بهداری فرمایشی دارید؟
وزیر بهداری (آقای دکتر مالک) - در بیست و هشت آبان ۱۳۲۲ مجلس شورای ملی قانونی تصویب کرد برای استخدام یک نفر طبیب عالیرتبه امریکائی برای مشاوره فنی وزارت بهداری در آن موقع آن شخصی که استخدام شده بود نمیتوانست بیاید برای خاطر اینکه گرفتاری داشت بجای او یک نفر طبیب عالیرتبه دیگری پیشنهاد شد که چندی است آمده است و در طهران است و امروز بنده لایحه استخدام او را آورده ام و تقدیم میکنم بمقام ریاست.

نایب رئیس - بکمیسریون ارجاع میشود.

۴ - تصویب استوارنامه آقای دکتر آقایان

نایب رئیس - پرونده نمایندگی آقای دکتر آقایان مطرح است. آقای دکتر کشاورز جنابعالی مخالف بودید بفرمائید.
دکتر کشاورز - بنده قبل از اینکه با تشریف آوردن آقای دکتر آقایان بمجلس شورای ملی مخالفت را ابراز کنم

خواستیم یک نکته را تذکر بدهم خدمت آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی و آن این است که مخالفت من با پرونده انتخابات ارامنه جنوب بهیچوجه ارتباطی با عضویت من در حزب توده ایران ندارد و خدا را شاهد میگیرم که برای اینکه رقیب دکتر آقایان در انتخابات ارامنه جنوب یک کاندید حزب توده ایران بوده است با پرونده انتخابات ارامنه مخالفت نمیکنم و مخصوصاً یک حکایت کوچکی را خدمت آقایان عرض میکنم آقایان همه میدانند که ارسطو شاگرد افلاطون بود این دو استاد بزرگ با همدیگر از نظر مسائل فلسفی مخالفت داشتند یعنی این شاگرد نظریات استاد خودش را در اغلب مسائل تصدیق نمیکرد یک روزی که او راجع بیک مسئله بخصوصی با نظر استادش مخالفت میکرد یکی از همشاگردانش باو گفت چرا با نظر استادت مخالفت میکنی مگر استادت را دوست نداری جواب داد من استادم را دوست دارم ولی حقیقت را دوست تر دارم بنده هم عرض میکنم که بعضویت حزب توده ایران افتخار میکنم اما بالای حزب توده ایران یک مصالح مملکتی وجود دارد و آن مصالح ملت ایران اعم از اقلیت و اکثریتش است و من برای خاطر آن مصالح با اعتبارنامه آقای دکتر آقایان (که ندارند) مخالفت میکنم. ممکن است که بمن ایراد بشود که شما چرا از اول افتتاح مجلس شورای ملی تا کنون با پرونده های انتخاباتی که تصویب شد مخالفت نکردید اجازه میخواهم جواب این ایراد را بدهم و بعد وارد اصل موضوع شوم بنده معتقدم که در یک مملکتی که در حال جنگ است در یک مملکتی که بوسیله قوای متفقینش اشغال شده است...

جمعی از نمایندگان - اشغال نشده است.

نایب رئیس - بفرمائید آقای دکتر

دکتر کشاورز - بنده تصحیح میکنم در مملکتی که قوای متفقینش در آنجا حضور دارند در مملکتی که قوه حاکمه اش اشخاصی هستند که برای آنها پرونده تعقیب بمجلس شورای ملی برای تعقیب بعنوان اتهام و رشوه، خواری و دزدی و دخالت در امر انتخابات داده شده است.

در يك چنین مملکتی زیاد سخت گیری در پرونده انتخابات اشخاصی که ناحدی هم معروفیت محلی دارند و آراء محلی داشته اند صحیح نیست از این نظر بنده با پرونده انتخابات آقایان نمایندگان اگر قرار بود با بعضی هاهم مخالفت داشته باشم مخالفتم را ابراز نکردم چون معلوم نبود بعد از لغو اعتبار نامه يك کسی بطریق صحیح تری انتخاب بشود و بیاید بمجلس شورای ملی این نظر شخصی بنده است اما پرونده انتخابات ارامنه با انتخابات سایر آقایان نمایندگان فرق دارد اگر آقایان نمایندگان همه از منافع عموم ملت ایران دفاع میکنند و کیل ارامنه اضافه بر این حق باید بمسائل خصوصی که مخصوص يك اقلیت در ایران است رسیدگی بکنند این اقلیت که ارامنه ایران باشند در عین حالیکه در منافع عمومی ما برای اینکه جزء ملت ایران هستند مشترك میباشند يك حقوق مختصه بخودشان دارند يك روابط مخصوص بین خودشان دارند که از آن روابط مخصوص باید نماینده اقلیت ارامنه مطلع باشد و دفاع کند

یکی از نمایندگان - اکثریت نیست .

نایب رئیس - آقای دکتر کشاورز تأمل بفرمائید بیایند

(پس از يك دقیقه اکثریت حاصل شد) .

دکتر کشاورز - علت دیگر مخالفت من با پرونده انتخابات

ارامنه این بود که عرض کردم اما وارد پرونده انتخاباتی بشوم . انتخابات ارامنه در حوزه های مختلف اعم از شهر و ده انجام گرفت تحت نظر يك انجمن نظارتی که در این انجمن نظارت خود آقای دکتر آقایان هم عضویت داشتند و بنظر بنده انجمن نظارت انتخابات ارامنه یکی از بهترین انجمن هائی بود که از نظر انتخابات در ایران تشکیل شد دلیلش این است که اگر به پرونده انتخابات ارامنه مراجعه کنیم می بینیم که در آن پرونده باینکه دو رقیب بزرگ از نظر رأی بیشتر وجود داشت انجمن نظارت گاهی بر له یکی و بر علیه دیگری و گاهی بر له آن یکی و بر علیه اولی رأی داده است بطوریکه در حقیقت میتوان قبول کرد که انجمن نظارت انتخابات ارامنه با وجود اینکه یکی از کاندیداها عضو آن انجمن بود

ایران در بین خودشان تشکیلاتی از نظر امور داخلی خودشان دارند برای اداره مدرسه شان برای اداره کلیسا های شان هیئتی دارند این هیئت با آزادی کامل از طرف ارامنه اعم از مرد و زن انتخاب میشود ، ارامنه يك خلیفه گری دارند این خلیفه گری مورد تکریم و احترام تمام ارامنه است این خلیفه گری آماری دارد که از چهار صد الی پانصد سال قبل دقیقاً تنظیم شد ماست و جمعیت ارامنه تمام آبادی هائی که ارامنه در آنجا سکنی دارند از روی رژیم رژیستر ، از روی دفتر و مدرک رسمی خودشان ثبت کرده اند و میکنند آقای دکتر آقایان در يك محلی یعنی چهار محال که به تصدیق خلیفه گری که تصدیقش در پرونده انتخابات ضبط است به تصدیق انجمن نظارت انتخابات به تصدیق رئیس انجمن نظارت انتخابات که تلگرافاً بوزارت کشور این قضیه را اطلاع داده است از يك محلی که سه هزار نفر جمعیت دارد هزار و هشتصد و خورده رأی آورده در صورتیکه اگر در نظر بگیریم که وزارت کشور عده تعرفه ای را که بمحل های انتخابی میفرستد يك هشتم جمعیت آن محل تقویم میکرد بایستی برای چهار محال فقط ۳۰۰ تعرفه یا سیصد و خورده تعرفه بفرستد و در آنجا از سیصد و خورده اگر انتخابات با فشار و زور انجام نمیگرفت مثلاً سیصد و خورده تمامی باسم آقای دکتر آقایان میبود این یکی از آن محل هائی است که یکدفعه عده آراء آقای دکتر آقایان را بالا برد محل دیگری که در آنجا آقای دکتر آقایان اکثریت معتناهی تهیه کرده و باید بگویم فریدن بود در فریدن ۱۷۸۷ رأی باسم آقای دکتر آقایان نوشته اند در پرونده انتخاباتی ولی در آنجا اولاً در موقع اخذ رأی فشار و زور و سر نیزه قشون صد در صد دخالت داشته است مطابق تلگرافات عریده که در پرونده انتخاباتی ضبط است . ثانیاً اعضای انجمن نظارت فریدن را که زیر بار این زور نمیرفته رسماً توقیف کردند بعد از اینکه این تهدید و توقیف در اعضای انجمن نظارت تأثیر نمیکند فکر دیگری کردند بعد از شمارش آراء دیدند آقای دکتر آقایان در اقلیت خیلی

خیلی ناچیز واقع و ۳۵ رأی بیشتر نداشته آمدند بکسورت مجلس تنظیم کردند عده آراء آقای دکتر آقایان را با کسر کردن ۸۰۰ رأی از سیمونیان بالا بردند و تقریباً آراء داده شده را که تمامی به سیمونیان داده شده بود به مناصفه بین این دو تا تقسیم کردند رئیس انجمن نظارت ارامنه فریدن و قتیکه این عمل را دید تلگرافی به وزارت کشور و برای آقای نخست وزیر فرستاد که عین تلگراف انتخابات سوادش اینجا است میگوید بموجب آخربن صورت انجمن نظارت انتخابات ارامنه فریدن که با مضای ۸ نفر از اعضای انجمن نظارت با حضور آقای کامکار نماینده استانداری رسید آقای قازار سیمونیان ۹۴۴ رأی و آقای دکتر آقایان ۸۳۵ رأی و پطروس آبکزیان ۷ رأی داشته اند و اگر گزارش بغیر از آن باصفهان رسیده باشد مربوط بانجمن نیست رئیس انجمن ارامنه فریدن گری گورا اگر امضاهای صورت مجلس اصلی انتخابات ارامنه فریدن را با امضاء اشخاص مطابقت بدهیم این قضیه را که بنده الان عرض میکنم کاملاً ثابت میشود ولی متأسفانه در پرونده انتخابات ارامنه مربوط به آقای دکتر آقایان تمام این اوراق مفقود است (دکتر آقایان - کی میگوید؟)

دکتر کشاورز - بنده میگویم .

نایب رئیس - آقای دکتر آقایان ساکت باشید

(دکتر کشاورز - بنده ساکت باشم) .

نایب رئیس - خیر .

دکتر کشاورز - هیچکدام از اوراق اصلی انجمن نظارت

ارامنه در پرونده انتخاباتی وجود ندارد .

یمن اسفندیاری - در شعبه فرمودید .

دکتر کشاورز - جناب عالی در شعبه نظر به لطفی که

به آقای دکتر آقایان دارید اصلاً حاضر نشدید حرف کسی را

بشنوید خودتان فرمودید اگر من رأی بهد دکتر آقایان

میدهم برای این است که ۳۰ سال است با ایشان دوستم و

طرف راهم نمی شناسم به این مناسبت به آقای دکتر آقایان

رأی میدهم و اکثریت هم نمی فهمم خواهش می کنم اگر

میتوانید تکذیب بفرمائید من قبول میکنم این راهم اگر

جسارت کردم چون خودتان بحرف آمدید يك محل دیگر را که در آنجا دکتر آقایان حائز اکثریت بودند آنجا جاپلق و بربرود بود دوتا دهی در نزدیکی اراک واقع شده در این محل صندوق آراء انتخابات را بکلی عوض کرده اند رئیس ژاندارمری این محل تصدیق کرده که صندوق را در اختیار کسی نگذاشته اند در اطافی گذاشته اند که شیشه اش را قبلاً شکسته بودند و کاغذی که در جلوی شیشه بود وقتی که رفتیم و دیدیم که هم کاغذ را پاره کرده اند و هم صندوق را شکسته اند و هم لفافی که در دور صندوق بوده است پاره شده است پس از تمام نقاطیکه مردم حق انتخاب کردن را معنایش را می فهمند آقای دکتر آقایان در يك اقلیت بسیار ضعیفی بوده است و در سه نقطه فریدن و چهار محال و جاپلق و بربرود آرائی بدست آوردند یعنی سه نقطه که نه تنها مردمش توجه زیادی نداشته اند بمعنای انتخابات زیرا من این را نمیتوانم قبول کنم برای اینکه توهین به آنها میشود ولی در آن سه نقطه شکستن صندوق فشار و زور آوردن و آراء جعلی در صندوق ریختن آسانتر از سایر جاها بود برای اینکه مردم بیچاره آنجا پشت و پناهی نداشته اند و خود آقایان در اینجا کراراً فرمودند که در تحت فشار مأمورین دولت مردم در خارج چه میکشند راجع به انتخابات چهار محال موضوع بقدری شور بود که بقول مثل معروف خان هم فهمید اینقدر قضیه شور بود که وزارت کشور برداشت از استاندار اصفهان خواست که عده جمعیت چهار محال را تعیین کنید خلیفه گری تلگراف کرد که عده جمعیت آنجا بموجب آماری که از ۵۰۰ سال قبل وجود دارد و هیچ مربوط به قضایای انتخابات نیست سه هزار نفر بیشتر نیست اما بخشدار محل که خودش متهم است به اینکه در قضیه انتخابات دخالت کرده است و در مسافرت های خودش آقای دکتر آقایان با او ملاقات کرده است يك چنین بخشداری بر میدارد تلگراف میکند که عده جمعیت چهار محال بیشتر از اینهاست که پیشنهاد کرده اند و دلیلش هم این است که در این دوره های سابق ۱۱۰۰ رأی بصندوق ریخته اند بنده اولاً تردید دارم که در ادوار سابق

۱۱۰۰ رأی بصندوق ریخته باشند بعلاوه آقایان اطلاع دارند آرائیکه در دوره های سابق بصندوق میریختند واقعاً مطابق عده رأی دهند گانش نبود آیا کسی میتواند ادعا کند در طهران کسی که وکیل میشد با ۷۰ هزار رأی وکیل میشد؟ ۷۰ هزار نفر میرفتند رأی میدادند؟ مگر فراموش کرده اید که ۱۲۰ نفر سپور دور صندوق می چرخیدند و هی می رفتند رأی میدادند و رأی میدادند تا اینکه آراء بحدنصاب برسد بهر حال تمام این مسائلی را که عرض کردم شرافتم را گرو میگذارم و سوگند یاد میکنم که هیچ نظری من از نقطه نظر اینکه رقیب ایشان سیمونیان عضو حزب توده ایران است ندارم بلکه برای این است که بعد از رسیدگی بتمام این قضایا انجمن نظارت مرکزی انتخابات نتوانست بدکتر آقایان اعتبارنامه بدهد (دکتر آقایان - بر حسب تقاضای خود بنده بود) خیر و جدانش حاضر نبود برای خاطر اینکه این پرونده انتخاباتی را خیلی خراب میدیدند و اعتبارنامه ندادند وزارت کشور فشار آورد که شما بایستی باین اعتبارنامه بدهید فرمانداری طهران فشار آورد که باید اعتبارنامه بدهید وقتی هم تهدیدشان کرد که يك انجمن نظار از اعضای علی البدل درست میکنند و به آقای دکتر آقایان اعتبارنامه میدهند. انجمن نظار فرعی یعنی اعضای علی البدل هم زیر بار نرفتند و در نتیجه فرمانداری طهران مجبور شد به مجلس شورای ملی بنویسد (خواهش میکنم اگر ممکن است عین مراسم را بدهید بمن که بخوانم...)

یهمین اسفندیاری - آقای مخبر میخوانند

دکتر کشاورز - آقای مخبر اگر بنده برخلاف حقیقت گفتم تصحیح بکنید. فرمانداری طهران مینویسد به مجلس شورای ملی که انجمن نظارت مرکزی انتخابات ارامنه به آقای دکتر آقایان اعتبارنامه نمیدهد و چون اعضای علی البدل هم اگر انجمن نظار را از آنها تعیین کنیم بایشان اعتبارنامه نخواهد داد این تصریح در مراسم است...

اقبال - مینویسد بجهانی

دکتر کشاورز - خلط مبحث نکنید. برای اینکه وجدانشان راحت نبود آقای اقبال و چون اعضای علی البدل هم

اگر انجمن نظارت تشکیل بدهند به آقای دکتر آقایان اعتبارنامه نخواهد داد عین پرونده را بمجلس شورای ملی میفرستیم که مجلس رویش قضاوت بکند بنابراین آقای دکتر آقایان از اول جلسات مجلس شورای ملی تا امروز بدون داشتن اعتبارنامه در مجلس حاضر شدند. اما مراجعه کنیم بقوانین مملکتی به بینیم يك وکیل بدون اعتبارنامه میتواند به مجلس شورای ملی بیاید یا نمیتواند...

اقبال - مانعی ندارد

نایب رئیس - آقای اقبال خواهش میکنم اجازه بدهید که ناطق به نطق خودش ادامه بدهد

دکتر کشاورز - بنده که ناطق نیستم ولی آقای اقبال کاسه گرمتر از آتش هستند ماده ۴۹ قانون انتخابات تصریح میکند که نمایندگان که بعضویت مجلس شورای ملی انتخاب میشوند باید بهر با امضای اعضاء انجمن نظارت و حکومت محل اعتبارنامه در دست داشته بعد به مجلس شورای ملی بیایند شمارا بخدا مفهوم این قانون چیست آیا مفهوم این قانون نیست که اگر انجمن نظارت به کسی اعتبارنامه نداد او حق ورود به مجلس شورای ملی ندارد...

اردلان - سابقه دارد.

دکتر کشاورز - در ایران سابقه دارد که اصول قانون اساسی را لغو کرده اند آیا نمایندگان که میگویند از طرف ملت ایران آزادانه انتخاب شده اند بایستی باین سابقه تن در بدهند (دکتر آقایان - سابقه دارد) ماده بعدش را هم بنده میخوانم برای اینکه ماده بعد انتخابات هم در این پرونده دخالت دارد: مادام که منتخبین اعتبارنامه نمایندگی نگرفته اند هر گاه یکی از ایشان فوت شود یا قبول نمایندگی ننماید از بقیه منتخبین کسی که نسبتاً حائز اکثریت است بنماینده معین میشود ولی پس از دریافت اعتبارنامه باید مطابق ماده ۵۲ همین قانون عمل شود که میگوید انتخابات باید تجدید شود. توجه بفرمائید برای استحکام آن ماده ۴۹ که خواندم قانوننگزار مخصوصاً توجه کرده است که مبدا دسته بندیهای بشود برای اینکه يك کس بخصوصی را در

مجلس وارد کنند یا حاکم یا انجمن یا مجلس خدای نکرده نتوانند هر دقیقه آراء ملت ایران را به نفع يك کسی تغییر بدهند گفته است که وقتی که اعتبارنامه گرفتند اگر يك کسی استعفا داد یا مرد دیگر نمیشود بعدی را بجای او گذاشت. و اگر اعتبارنامه گرفت مرد یا استعفا داد یا مرد کسی دیگر دومی سومی نمیتواند بمجلس شورای ملی بیاید چرا؟ برای خاطر اینکه ممکن است خدای نکرده يك وقتی اتفاق بیفتد برای اینکه يك وکیل بعدی را بیاورند در مجلس شورای ملی اولی را بکشند این راه را قانوننگزار جلویش را گرفته است بهمین مناسبت اعتبارنامه را مهم دانسته است اینها عرضی بود که من میخواستم راجع به پرونده انتخابات ارامنه خدمت آقایان نمایندگان عرض کنم (اسکندری - مازندران را هم بفرمائید) تلگرافاتی هم دایر بر شکایات از مراجع مربوط با ارامنه مثل کشیش ارامنه فریدن به انتخاب آقای دکتر آقایان اعتراض کرده است چند نفر از اعضاء انجمن نظارت انتخابات فریدن باین شکایات ایشان و به اینکه رأی را عوض کردند اعتراض کرده اند. از اینکه بگذریم آراء مازندران را که باز هم آقای سیمونیان اکثریت کمر شکنی داشت یعنی با ۵۰۰ رأی از ایشان جلوتر بودند حساب نکردند آراء خرقان که نزدیک قزوین است در آنجا هم يك عده زیادی آراء بر له آقای سیمونیان بود آنرا هم انجمن نظارت حساب کرد بنده از همین نظر است که میگویم انجمن نظارت بی طرفی است برای خاطر اینکه کراراً اتفاق افتاده است حقی را که تصور میرفت مال رقیب ایشان است آن حق را از میان برد و بنابراین بی طرف بود یا وقتی که اعتبارنامه به دکتر آقایان نداد. بنده امیدوارم آقایان نمایندگان محترم بعرضی که من با کمال بی غرضی عرض کردم توجه کنید. اعتقاد شخصی بنده این است که پرونده انتخابات ارامنه جنوب قابل صحبت نیست نه برای دکتر آقایان نه برای رقیب ایشان این پرونده انتخابات بقدری خراب است که باید انتخابات ارامنه جنوب بکلی باطل شود و اگر صلاح دانست مجلس شورای ملی دوباره تجدید

انتخابات بعمل آید من در اینجا دفاع از کسی نمیکنم ولی حقیقت را میگویم و امیدوارم آقایان نمایندگان با کمال بی طرفی همانطور که بنده اطمینان دارم در هر مسئله قضاوت میکنند در این مسئله هم قضاوت کنند.

نایب رئیس - آقای مخبر بفرمائید

شریعت زاده (مخبر شعبه) - همکار محترم آقای دکتر کشاورز بعنوان مقدمه استدلال جمله هائی گفته که لازم است بنده هم توضیحی بدهم گفتند که مصالح ملت ایران ایشانرا وادار کرد بمخالفت با این اعتبارنامه از آنجائیکه بنده اعتماد دارم و بحسن نیت ایشان تردیدی ندارم عرایضی میخواهم عرض کنم تشخیص ایشان این است که از نظر مصالح ملت ایران در مقام این مخالفت بر آمده اند پس این مطلب موضوع بحث نیست چنانچه خود من هم در هر موردی هر حرفی میزنم فکر میکنم برای مصالح ملت ایران است و همه آقایان هم همینطور فکر میکنند مطلب دیگری را که گفتند که اگر با کسی مخالفت نکردند جهاتی ذکر کردند بنده معتقدم که آن جهاتی که ذکر کردند موجه نیست اگر تشخیص دادند که يك اعتبارنامه هائی خراب بود میبایستی مخالفت کنند و در این باب بیش از این استدلال نمیکنم مطلب دیگری که بنظر بنده خیلی اهمیت دارد این است که گفتند نماینده آرامنه دو وظیفه دارد یکی وظیفه دفاع از ملت ایران و دیگر دفاع از حقوق اختصاصی آرامنه

دکتر کشاورز - چنین چیزی عرض نکردم

مخبر - از نظر اقلیت بنده لازم است که اعلام کنم که در مملکت ایران اقلیتی وجود ندارد (صحیح است)

دکتر کشاورز - اخطار نظامنامه دارم

شریعت زاده - آرامنه قسمتی از ملت ایران هستند که در برابر قانون مساوی الحقوق هستند بنابراین این مطلب ضرورتی نداشت که مورد بحث واقع شود استدلال دیگر ایشان این بود که دکتر آقایان در بسیاری از نقاط رأی بسیار کمی داشتند یا در بعضی یکی یا سه رأی داشتند حالا اینجا از نظر قواعد بحث بنده لازم میآید که توضیحات مبسوطی

تا حالا . چرا مغلطه میکنید ؟

شریعت زاده - بنده پرسیدم از آقای مصمص گفتند عده آنها خیلی زیاد تر از این است و در تمام ادوار انتخابات هم همین اندازه رأی داده اند این مطالب که عرض میکنم نظر شعبه است مستفاد از پرونده است و مکلف هستم در حدود قانون که آنچه که شعبه نظر داشته است در اینجا توضیح بدهم بنابراین میخواهم عرض کنم که با این استدلالات مناسب نیست با اعتبارنامه یا با نمایندگی يك کسی مخالفت کرد گفتند که در فریدن اعضاء انجمن را توقیف کرده اند و صورت مجلس در این باب هست ما در پرونده چنین چیزی ندیدیم با اینکه خودشان تصریح کردند که انجمن انجمن خوبی بود دلیلی ندارد که تلگراف یک نفر از اینها را مؤثر بدانیم در صورتیکه آن تلگراف هم در برابرش اعلاماتی است دائر باینکه او مغرضانه گفته است . توضیحات ایشان هم در خصوص چاپلق و بربرود مستند به هیچ دلیلی نیست دلایل موجود در پرونده نشان میدهد که جریان انتخابات در آنجا خالی از اشکال بوده است توضیحاتی دادند باستناد ماده ۴۴ از قانون انتخابات ماده ۴۴ از قانون انتخابات چه میگوید میگوید اگر کسی به نمایندگی انتخاب شده یعنی اکثریت حاصل کرده است انجمن نظارت و حاکم محل باید باو اعتبار نامه بدهد این قانون از نظر قواعد اصول منشاء حق است برای آن کسی که اکثریت داشته باشد یعنی بایستی انجمن و حاکم محل این حق ناشی از قانون را رعایت کنند و باو اعتبار نامه بدهند حالا اگر بجهتی از جهات از ایفاء حق قانونی از طرف انجمن یا حکومت یا هر مقامی خودداری شود این دلیل بر این نیست که سمت نمایندگی را بتوان از آن کسی که دارای این سمت است سلب کرد زیرا چنانچه گفته است داشتن اعتبارنامه حقی است که قانون این حق را داده است انجمن نباید مراعات این حق را نکند و اگر تخلف کرد دلیل بر آن نیست که آن شخص صاحب آن حق نیست ، نماینده نیست چنانچه چندی قبل در مورد اعتبارنامه آقای فیروز آبادی هم باینکه انجمن امتناع کرد از دادن

اعتبارنامه بایشان نمایندگان ملت این امتناع را صحیح ندانستند زیرا که ملت بنمایندهگی ایشان رأی داده اند بنابراین اگر باز اعتبار نامه داده نشده باشد نمیتوان گفت نماینده نیست زیرا نمایندگی مولود رأی دادن ملت است و حائز اکثریت بودن است هر کس حائز اکثریت شده است باو اعتبارنامه بدهند اگر ندادند مجلس اعلام میکند که این شخص نماینده است چنانچه در مورد آقای فیروز آبادی هم همین کار را کردند مطلب دیگری هم گفتند و مفصلاً هم در آن بابت صحبت کردند و بنده نفهمیدم که مناسبت آن چه بوده است گفتند که ماده ۴۵ قانون انتخابات هم مؤید نظریه ایشان است .

دکتر کشاورز - آقای شریعت زاده ماده ۴۹ را عرض کردم نه ماده ۴۵ .

شریعت زاده - راجع باینکه نماینده ای قبل از قبول نمایندگی یا اخذ اعتبارنامه فوت بکند دیگری که اکثریت دارد نماینده است و اگر بعد فوت بکند باید تجدید انتخاب بشود خوب این مطلب چه ربطی بموضوع دارد اینجا يك کسی حائز اکثریت است باو اعتبار نامه داده نشده است خودش هم حیات دارد از مجلس تقاضا میکند که اعتبارنامه داده بشود این نباید مورد بحث بشود بنده عقیده دارم که يك مطالب دیگری هم از این پرونده مستفاد میشود که نمیخواهم عرض کنم .

دکتر کشاورز - بفرمائید

شریعت زاده - اگر لازم باشد ممکن است خود آقای دکتر آقایان بفرمایند ولی متذکر میشوم و اشاره می کنم در جاهائی هم که آقای سیمونیان رأی داشته اند آراء ایشان مصون از اعتراضاتی که مقرون به قرائن و امارات داله به صحت است نیست

دکتر کشاورز - مثلاً تهران یکیش

شریعت زاده - و چون مورد احتیاج نمی بینم لازم نیست بحث کنم و بعلاوه خیال میکنم که اگر ضرورت داشته باشد خود آقای دکتر صحبت خواهند کرد مطلب دیگری که

گفتند وزارت کشور امر کرده است که اعتبارنامه داده بشود بنظر بنده وزارت کشور چنین امری نکرده است و چنین دستوری نداده است فقط وزارت کشور گفته است که مطابق مقررات قانون شما باید نفی و اثبات بکنید یا بگوئید نماینده هست یا نیست اگر هست باید اعتبارنامه بدهید شعبه در نتیجه رسیدگی تشخیص داد که امتناع انجمن از دادن اعتبارنامه صحیح نبوده است و تشخیص داده است که انتخابات ارامنه جنوب از حیث نتیجه قابل اعتراض نیست و اکثریت آقای دکتر مسلم است بعلاوه يك مطلب دیگری را میخواهم عرض کنم ایشان فرمودند که آراء نمایندگان و جاهای دیگر را حساب نکرده اند در کلیه این دوسیه بهیچوجه شکایتی از اهل محل وجود ندارد این را آقایان باید توجه بفرمایند شکایتی که میشود تماماً از نمایندگان حزب توده است پرونده هم حاضر است ملاحظه بفرمائید

دکتر رادمنش - حزب توده اهل این مملکت نیستند؟ فقط جنابعالی حق دارید؟

شریعت داده - مطلب دیگری گفتند که حاکم محل موافقت نکرده است اعتبارنامه صادر شود در صورتی که حاکم محل نامه ای که بوزارت کشور نوشته است نوشته است که بعضی از اعضاء استنکاف کرده اند از این جهت پرونده هم فرستاده میشود که مجلس خودش قضاوت بکند در هر صورت حاکم محل امضاء نکند تأثیری در وضعیت نمایندگی ندارد و نافی سمت نماینده ای که اکثریت دارد نمیتواند باشد راجع به آرائی که گفته شد کسر شده است تمام آنها هم که حساب بشود باز دکتر آقایان اکثریت دارد و این مطلب هم از جدولی که در گزارش مفصل خود انجمن مرکزی که آقای دکتر نسبت بان انجمن هم اظهار اعتماد کردند ذکر شده است که آراء نقاطی که انجمن بجهت قانونی حساب نکرده است اگر کسر هم بکنند باز دکتر آقایان اکثریت دارد و از این جهت بود که در این خبر شعبه هم زیاد پافشاری نشد در قسمت انتخاب چهار محال چنانچه عرض کردم انجمن نظارت مرکزی دو عمل کرد یکی به پرونده های گذشته مراجعه

نماینده مذکور برای تبرئه و رفع اشتباه اجازه نطق بخواد بدون رعایت نوبت اجازه داده خواهد شد

نایب رئیس - بفرمائید

بعضی از نمایندگان - افترا و تهمت نیست

دکتر کشاورز - فقط حرف مرا آقای شریعت زاده تغییر دادند به حضور عالی عرض کنم که ایشان فرمودند که من گفتم برای حفظ حقوق اقلیت ارامنه احتیاج بيك نماینده مخصوصی دارند آقایان اگر بقانون اساسی مراجعه بفرمایند صراحتاً اسم اقلیت در قانون اساسی و مدنی وجود دارد

صفوی - کلمه اقلیت وجود ندارد (باحالت عصبانی)

دکتر کشاورز - اجازه بفرمائید آقای صفوی شما همیشه در جلسات بی موقع صحبت میکنید مغلطه میکنید (باحالت عصبانی) درست فرمایشات شما مثل فرمایشات آقای دکتر آقایان است در جلسه خصوصی که میفرمایند قانون اساسی ما شتر، گاو، پلنگ است شما هم میگوئید اقلیت نداریم یعنی چه

صفوی - خیر اقلیت وجود ندارد (با حالت عصبانی)

دکتر کشاورز - آقای صفوی چرا داد میزنید قانون اساسی میگوید بيك اقلیتی وجود دارد و قانون اساسی هم برای آن بيك نماینده شناخته است

نایب رئیس - آقای دکتر کشاورز در قانون اساسی ذکر اقلیت نیست ذکر ملل متنوعه است

دکتر کشاورز - بعلاوه بنده صحبت از ماده ۴۹ قانون انتخابات کردم که در آنجا تصریح شده است که کسی که به نمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب میشود باید بمهر و امضای اعضاء انجمن و حکومت محل اعتبارنامه در دست داشته باشد این را آقای شریعت زاده تغییرش دادند و مطابق میل خودشان طور دیگر تعبیر کردند یکی دیگر اینکه گفتند شکایت کنندگان اشخاصی بودند از اعضاء حزب توده در صورتی که اینطور نیست پرونده انتخابات ارامنه باین کلفتی شکایاتی است که از تمام نقاط شده است این هم که فرمودند در تهران در بعضی از نقاط عللی وجود داشته است که آقای دکتر

آقایان نتوانسته اند رأی درست نمایند در طهران چه مقامی دخالت در انتخابات ارامنه کرده که ۲۵۰۰ رأی بر علیه ایشان درست کرده اند حالا آیا آقایان عقیده دارند که دکتر آقایانیکه در جلسه خصوصی اسم قانون اساسی ما را شتر گاو پلنگ گذارده و کیل بشود؟

نایب رئیس - پیشنهادی آقای اسکندری کرده اند قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم راجع بان انتخابات ارامنه جنوب از لحاظ اینکه تشریفات مندرجه ماده ۴۲ قانون انتخابات مراعات نشده است و اعتبارنامه نمایندگی صادر نگردیده است بدون اینکه در خصوص صحت و سقم انتخابات تصمیمی از طرف مجلس شورای ملی گرفته شود برای تکمیل بوزارت کشور مراجعه گردد

نایب رئیس - آقای ایرج اسکندری

ایرج اسکندری - عرض کنم طبق ماده ۴۲ قانون انتخابات باید بعد از آنکه انتخابات تمام شود حائزین اکثریت معلوم شدند مخصوصاً در قانون با قید اینکه باید اعتبارنامه به مهر و امضاء انجمن نظارت صادر شود ذکر شده است بنابراین بموجب نظامنامه مجلس شورای ملی اصلاً مجلس بدون اعتبارنامه نمیتواند وارد رسیدگی شود بنده این ماده را میخواهم:

ماده چهارم نظامنامه - شعبات بدون فوت وقت به رسیدگی اعتبارنامه ها و تشخیص صحت و سقم انتخابات شروع میکنند بدین طریق که اعتبارنامه ها و صورت های مجلس و انتخابات بترتیب حروف تهجی حوزه های انتخابیه و به طور تساوی مابین شش شعبه تقسیم میشوند و بعد هم ذکر شده است که میگوید با اعتبارنامه ها باید رسیدگی شود غرض بنده از این پیشنهاد این است که اصولاً قبل از اینکه مجلس تصمیمی راجع بصحت و سقم این انتخابات ارامنه بگیرد و موافق باشد یا مخالف بيك وظیفه قانونی دارد و آن این است که ما بایستی به بینیم که تشریفات قانونی این انتخابات انجام شده یا نشده اگر نشده باید پس بفرستیم تا تشریفاتش انجام بشود بعد بیايد اینجا تا بتوانیم رسیدگی بکنیم بعد رأی بگیریم اگر مجلس

تصویب کرد رأی میدهد و الا رد میکنیم بنابراین نظر بنده این است که چون اعتبارنامه صادر نشده است و انجمن نظارت استنکاف کرده است و مطابق قانون انتخابات هم معین شده است که اگر انجمن نظارت استنکاف از دادن اعتبارنامه کرد و مرتبه اعضاء علی البدل را باید انتخاب کرد اگر آن اعضاء علی البدل امتناع کردند و مرتبه یکمیده دیگری را تشکیل میدهند در هر حال این تشریفات انجام نشده چون تشریفات انجام نشده طبق نظامنامه مجلس ما حق رسیدگی نداریم بنابراین پیشنهاد میکنم برای اینکه این نقیصه تکمیل شود و مرتبه برود به وزارت کشور و این نقص که رفع شد به مجلس بیاید

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - قانون انتخابات يك تشریفاتى دارد و يك اصولی دارد اگر ما تجزیه کنیم نود درصدش این است که عده آراء چند راست و وقتیکه مردم رأی داده اند باید باعتبار نامه رأی بدهیم **نایب رئیس -** آقایانیکه با پیشنهاد آقای ایرج اسکندری موافقت قیام نمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد رأی میگیریم بگزارش شعبه بنمایندگی آقای دکتر آقایان آقایانیکه موافقت قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

فداکار - معنی ندارد که اجازه نمیدهید حرف بزنند؟

تهرانى - آقا این حرفها چیست شلوغ نکنید. **فداکار -** (با عصبانیت) چرا برخلاف نظامنامه عمل میکنید تا کنون معمول این بوده هر چند نفر که با اعتبارنامه مخالفت میکردند دلائل مخالفتشان را در مجلس اظهار میکردند چرا تبعیض میکنید؟

تهرانى - مجلس بکفایت مذاکرات رأی داده است (همهمه نمایندگان - زنگ رئیس)

ایرج اسکندری - (خطاب با آقای تهرانى) آقا توجه میکنی که دروغی و کیل شده ای حیا کنید

فداکار - چرا برخلاف نظامنامه رفتار میکنید

نایب رئیس - (خطاب به آقای فداکار) آقا شماسر جاتان بنشینید مجلس همیشه قادر است بکفایت مذاکرات رأی بدهد و رایی که مجلس میدهد قاطع است شما نمیتوانید بدون اجازه صحبت بکنید (صحیح است)

[۵ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

نایب رئیس - با موافقت آقایان جلسه را ختم میکنیم و جلسه آینده بروز پنجشنبه ۱۵ تیر ماه موكول میگردد (صحیح است) دستور هم لوایح موجوده

(مجلس سه ربع بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - امیر تیمور